

YTTRANDE 2020-11-18
Justitiedepartementet
Herkulesgatan 17
111 52 Stockholm

Dnr Ju2020/02919/L6

Ett ändamålsenligt skydd för tryck- och yttrandefriheten SOU 2020:45

Tandvård mot Tobak (TmT) är en ideell förening grundad 1992. TmT har nära samarbete och stöd i tobaksfrågan från Sveriges Tandläkarförbund, Sveriges Tandhygienstförening och Svenska Tandsköterskeförbundet.

Vi inkommer här med synpunkter på utredningen - Ett ändamålsenligt skydd för tryck-och yttrandefriheten (SOU 2020:45)

Vi har valt att enbart beröra kapitel 12; Grundlagsskyddet på förpackningar, inriktning på tobaksförpackningar

Vi förordar att Sverige inför neutrala tobakspaket!

Tobaksfrågan är central inom tandvården eftersom den orala hälsan tidigt och kraftigt påverkas av tobaksbruk.

Tobaksröken är toxisk och påverkar slemhinnorna negativt. Rökning orsakar stor risk för parodontit, tandlossning, och risk för oral cancer.

Snusning ger irreversibla lokala skador där prillan appliceras. De nya produkterna är skadliga, men omfattningen är ännu inte fullt ut klarlagda.

Tandvården bedriver sedan länge både primärprevention och sekundärprevention.

Vi ser tydligt vinsterna med att förmå barn och ungdomar att förbli tobaksfria, och stötta patienter till tobaksstopp.

Vi finns på skolor och andra arenor där barn befinner sig, och vi träffar alla barn upp till 23 års ålder som individuella patienter i behandlingsstolen. Tandvården har stor möjlighet att i samtliga åldersgrupper bedriva tobaksavvänjning.

I båda fallen skulle neutrala tobaksförpackningar gynna vårt arbete och framför allt patienternas hälsa.

Det är inte lockande för barn och ungdomar att köpa och visa upp en neutral förpackning utan färger, glitter eller spännande varumärken och namn. Paketet blir ointressant, skapar ingen positiv identitet och utgör inte ett glamoröst attribut.

Situationen är likadan för tobaksbrukare som försöker sluta, vilket vi vet att de flesta vill. Det är inte lockande varken att köpa eller titta på ett i alla bemärkelser färglöst paket.

Det finns all anledning för oss i Sverige att arbeta tobakspreventivt, i enlighet med tobakskonventionen, ratificerad 2005.

12.000 människor per år avlider till följd av tobaksbruk.

100.000 människor per år behöver sjukhusvård till följd av tobaksbruk.

Statens utgifter för sjukdomsfall, förtidspensioneringar och dödsfall beräknas lågt till 31 miljarder SEK per år.

Statens skatteintäkter beräknas till 11 miljarder SEK per år.

I ljuset av coronapandemin står det klart att tobaksfrågan är viktig.

Rökare är överrepresenterade i statistiken över avlidna och svårt sjuka i Covid-19.

Vi inser att det finns hinder i grundlagen, tryckfrihetsförordningen.

Vi inser också att det går att skapa en möjlighet att via olika tekniska juridiska lösningar få till stånd ett undantag just för tobaksförpackningar.

Folkhälsovinsterna måste få väga tungt i detta fall.

Det är i nuläget 25 länder runt om i världen som med framgång infört denna åtgärd.

Vi önskar att Sverige snarast inför neutrala paket för tobaksvaror,

Lena Sjöberg
Ordförande Tandvård mot Tobak

+46 70 663 68 34
info@ymtkansli.org
www.tobaccoorhealthsweden.org

Yvonne Nyblom
Ordförande STHF

yvonne.nyblom@tandhygienistforening.se
www.tandhygienistforening.se

+46 733666399

Sveriges Tandhygienister, STHF

En förening inom Sacoförbundet SRAT

Akademiker inom samhällsbärande professioner

Marie Udén
Förbundsordförande och Verksamhetskoordinator

Svenska Tandsköterskeförbundet, yrkesförbundet för tandsköterskor.

www.svetf.se
exp@svetf.se

